

PRESENTACIÓ DEL WEB DE MARÇÀ ORÍGENS I DEL TREBALL ELS RENOMS DE LES CASES

[Neus]

[Salutacions i agraïments]

A l'estiu havíem de presentar la web Marçà Orígens i també l'exposició **GENT DE MARÇÀ** *Una aproximació als nostres avantpassats i a la genealogia de les famílies del poble* però a causa de les circumstàncies derivades de la COVID-19 es va anul·lar. Malgrat això, el dia 9 d'agost vam publicar la web Marçà Orígens amb la recopilació dels renoms del nostre poble, que molts de vosaltres ja heu visitat. Estem molt contents pels comentaris i felicitacions que ens heu fet i també per les aportacions que anem rebent, que serveixen per corregir i ampliar la informació.

El motiu principal perquè vam crear el web és donar conèixer el treball dels Renoms de les Cases.

Quan algú es planteja fer un treball d'antroponímia, és a dir, anotar tots els noms, cognoms i renoms de la gent d'un determinat àmbit, que quasi sempre és un municipi, s'ha de fer un treball de camp, que consisteix a parlar amb persones grans, i ben informades, que et vagin dient, casa per casa, aquests noms.

Nosaltres aquest treball de camp no l'hem fet, ja ens ha vingut donat, gràcies a la tasca del Càndid Sangenís Piqué, de Cal Cándido; el Quimet Rion Espluga, de Cal León; i el Ramon Ginesta Giné, de Cal Merla o de Cal Mellos o de Cal Potra. Ells van anotar, cadascú pel seu compte, els renoms. El treball del Càndid, que conté també l'adreça actual de cada casa, es va completar amb l'ajut de Marina Rived i de Baltasar Vendrell. I amb el Ramon, a sobre d'un plànol i, carrer per carrer, casa per casa, els vam acabar de situar, amb alguna anècdota o detall que després ens ha ajudat a vincular-hi la gent relacionada amb el renom.

La segona part d'aquesta recerca fou consultar la documentació escrita: registres civil i eclesiàstic, padrons, informació de premsa antiga, arxius en línia, etc. i, òbviament, tota la informació en l'àmbit local que ens ofereix el llibre de Rafel Queixalós, Marçà, reculls de la seva història, que ens ha permès enllaçar noms amb fets i temps concrets, i que anirem incorporant també al nostre treball.

Aquests noms, avui quasi estan en desús i molts d'ells han estat oblidats, però formen part de la història del poble. Si parlem amb els avis o pares veurem que ells els tenen molt presents, i quan expliquen una anècdota d'algun marçanenc o marçanenca, l'identifiquen amb el renom.

Els renoms ajudaven a reconèixer les persones, per les seves característiques físiques, professió, càrrec, lloc d'origen...i, també s'utilitzaven per ridiculitzar o mofar-se d'elles.

El web volem que serveixi per a donar a conèixer la història del nostre poble: els renoms de les cases, els nostres avantpassats, com es deien, que feien, i esdeveniments que s'anaven succeint al poble.

Desitgem, doncs, que la web sigui sobretot participativa per a millorar i ampliar la informació, i seguirem treballant per publicar altres treballs d'interès.

Ara us llegiré un extracte de la presentació del web que intenta resumir el que ha estat el nostre poble:

Els primers habitants de Marçà caçaven i recol·lectaven prop de la cova del Xollat. Els romans feien vi i oli a la seva vila en els terrenys que serien dels Montagut. Els sarraïns, des de la talaia, de la Miloquera dominaven el territori. Amb la reconquesta, poble i gent van pertànyer a barons i comtes. Els Montagut, que van venir de Móra, eren amos de bona part del terme. Els frares Servites van decidir aixecar el convent aquí. Un poblet minúscul que decideix abandonar el turó protector. Un poble nou que, sense allunyar-se massa de la roca roja, s'allarga als voltants dels camins, i s'omple de cases i de famílies, com els Barceló, Piqué, Giné, Perpiñà, Borràs, Sangenís, Marco, Pellejà, Gavaldà, Folch, Benages, Martí, Nolla, Espluga, Sabaté, Ginesta, Pedrol, Cunillera, Castellví.....i molts altres que

també hi són i hi seran. Molts d'ells participaran en guerres i paus, concòrdies i desavinences, però un dia seran capaços de fer que el ferrocarril passi pel seu terme, i que els seus fills tinguin una escola, eixemplaran el poble, construiran noves cases, una església i un ajuntament. I la pagesia aixecarà un Sindicat, encara que primer haurà de passar el tràngol de tenir-ne dos. Però també seran capaços de matar-se entre ells i allargar les venjances massa anys. I així una generació rere l'altra de marçanenques i de marçanencs que van i que vénen.....

Aquests cognoms que hem anomenat són tots coneguts i relacionats amb el nostre poble, alguns són molt antics, però també n'hi ha d'altres. A partir dels casaments amb gent dels pobles del voltant i amb l'arribada de gent d'altres llocs s'han anat ampliant. Ara us llegiré una relació de cognoms que hem recollit fins a la dècada de 1960, amb el poble de procedència.

De La Torre de Fontaubella han vingut els Sancho, Rofes i Ciurana.

De Capçanes ens hem unit amb els Ferré, Pena, Castellnou, Vallès o Quintana.

De Falset ens hem barrejat amb els Borja, Aguiló o Muntané.

També amb els Bartolomé o Martori, que van venir de La Serra d'Almos. I Vernet, Giné, i d'altres dels Guiamets. O els Nomen i els Susà, que van venir d'El Masroig. I els Simó, de Porrera. El Queixalós, de Tivissa.

I els: Creixenti, i Montagut, van venir de Móra. El Benet de La Masó, El Rom i el Punyet, de Mont-roig, Els Escoda, de Rasquera. El Fuguet, de Riba-roja. El Pellisé de Ginestar, etc.

I altres encara de més lluny, segurament el tren els ho va facilitar:

Els Vendrell, de la Granada del Penedès. El Solé, de Montferri. Els Turú de Llinàs del Vallès i d' El Vendrell. El Rion, de La Canonja. Les germanes Orduña, de Reus. El matrimoni Monté-Torres, de Barcelona, encara que ell descendeix de Falset. Els Rived de Girona.

I també van venir de l'Aragó, com el Serrano de Calaceit, el Miralves d'Almúnia de San Juan, o el matrimoni Asensio-Sanz, que van venir de Chiprana. El Torres, de Villanueva de los Pinares. O els germans Ventura d' Oliete.

Alguns de més lluny, d'Almeria els Sánchez, que vivien al Molí Paperer, i els Martínez i els Porcel, de Granada, i els Nieto de Ciudad Real, els Estirado i els Méndez de Badajoz.

I molts d'altres que ens haurem deixat.....

Ara l'Andreu us explicarà com s'ha fet aquest treball dels Renoms, com els podeu veure al web i quina informació hi trobareu.

[Andreu]

Us faig una petita introducció, tant els antropònims, que són els noms de les persones, com els topònims, que són els noms dels llocs, d'un determinat àmbit, principalment un terme municipal, formen un conjunt de mots que són exclusius d'aquell poble, com ja hem dit: són la nostra petita història.

Dels Topònims ja ens encarregarem en un treball futur, de moment els anem anotant.

Parlem ara dels noms i dels cognoms de les persones. Hem publicat fa poc un estudi estadístic sobre els noms i cognoms més freqüents. Si retrocedim uns cent o uns cent cinquanta anys veurem que a Marçà moltes dones es deien Maria, amb els seus compostos: Maria Teresa, Maria Rosa, Maria

Dolors, etc. Altres noms de dona molt freqüents eren: Teresa i Tresina, Dolors i Lola, Rosa i Rosita. I els homes es deien Josep, Pep, Pepe o Pepet, o Joan, Juanito o Joanet, o Joaquim, Quim i Quimet, Francesc, Francisco, Cisco i Cisquet. Ja hem parlat dels cognoms, si hem de dir els cinc més nombrosos, en aquella època serien: Barceló, Piqué, Giné, Perpiñà i Borràs. Alguns dels cognoms són habituals també en altres pobles, tant de la rodalia com més llunyans, Barceló n'hi ha a Capçanes i Giné a Els Guiamets, però d'altres com Piqué o Espluga, hem pogut comprovar que són molt de Marçà.

Quan la població creix i es comencen a repetir els Joan Piqué i les Maria Barceló és quan el Renom s'afegeix al nom i serveix per a identificar, d'una manera inequívoca, cada individu: el Ramon de Cal Fenosa, la Maria de Cal Bruno, el Josep de la Justa, el Joaquim conegut per Aimante, el Pepet del Segre, el Josep del Donís, el Jaumet de la Damiana, la Ramona del Dominguet, etc., tots ells són reals, únics, gent de Marçà.

Aquesta unió de Nom més Renom, que s'utilitza majoritàriament en la parla quotidiana, també els trobem així, en algun cens o acta, on apareix com un àlies.

Per exemple:

Joan Espluga Perpiñà, conegut com a Sopes, (rebesavi del Joan)

Joan Barceló Piqué, àlies Grisanya. (avantpassat de Cal Pandardo)

Jaume Benages Pellejà, conegut per Llavoret (avantpassat de Cal Segre)

Josep Borràs Barceló, que anomenaven Lorencillo

Josep Solano, àlies Miano.

Josep Gavaldà Giné, anomenat Churrach.

Tomàs Folch Pallisó, anomenat Serro. (rebesavi de la Maria)

Josep Piqué Espluga, conegut per Manel (rebesavi dels actuals Pallarès)

Aquests sí que són únics, un nom, un cognom i per, si de cas, un sobrenom. Val a dir també, que quan es van començar a fer els censos per les primeres votacions en sufragi universal, cap a 1890, es van trobar amb individus que tenien exactament els mateixos noms i cognoms, així que, per diferenciar-los van afegir l'àlies. Hi havia dos que es deien Jaume Benages Pellejà, i a un d'ells van afegir el seu àlies: Llavoret. Val a dir que l'altre Jaume també tenia un sobrenom: Farinós.

Després podem especular sobre el significat del Renom, si al Joan Espluga Sopes, li agradaven molt les sopes o si l'anomenat Lorencillo era segurament perquè el seu pare es deia Llorenç, això passava sovint. També és molt probable que el pare o l'avi de l'anomenat Miano es digués Damià, (Damian-Damiano, escrit en castellà, per obligació, i moltes vegades perquè no se sabia escriure), aquest cas, els Miano, el tenim, idèntic, més recent i no té res a veure amb la família anterior. O si al Manel li deien així perquè tenia un cosí amb aquest nom, que va morir jove, però no ho sabem del cert.

Alguns d'aquests significats dels renoms no els sabíem i ens heu ajudat a trobar-los: Cal Maritzo, que eren d' Els Guiamets. El Botella, que va anar a Barcelona i va venir amb el renom. El Coa, per les seves preferències culinàries. El Rebanyo, soldat, i corneta del seu batalló a Navarra, que va veure molts ramats quan feia la mili. El Bola, que va deixar de ser de Cal Paleta. O la Merla, nom que va posar el Joan a la seva esposa Rosa, rebesavis meus.

Però, i el Serro, el Llavoret, el Grisanya o el Churrach. El primer, el Serro, existent encara avui, potser la família en sabrà el motiu. Però i els altres?, com a molt doncs, conformem-nos en trobar els seus descendents, i almenys, sabrem a quina família pertanyen. Però en la majoria de casos el motiu del Renom no el sabrem mai.

Us comento això perquè, és clar que és interessant saber el perquè del Renom, però no cal capficar-se, en molts casos serà impossible esbrinar l'origen o el seu significat. L'important dels Renoms és anotar-los, així ho van entendre els nostres 'guardians dels renoms'. I donar-los a conèixer perquè no s'oblidin.

Tornant al Web.....

Ja haureu vist que hi ha dos accessos, el primer és l'explicació de com ho hem fet i que us acabem de resumir:

Les llistes dels renoms + documentació escrita + història local

El segon accés és el mapa. A sobre del mapa topogràfic de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC), on es mostren els noms dels carrers i la numeració de les cases, hem situat una etiqueta a sobre de cada casa.

Val a dir d'entrada, que tindreu una millor visualització del web si hi accediu mitjançant PC o tauleta. Però és també compatible amb el telèfon, com haureu notat, però aquí no es veu, per manca d'espai, la llista desplegable dels renoms.

El mapa és semblant a les cartografies i fotografies aèries que utilitzen els buscadors de les pàgines web. Si cliquem a sobre d'una etiqueta, aquesta s'il·luminarà i al marge esquerre de la pantalla veureu un text amb la informació associada al nom de la casa.

L'aplicació també permet fer una recerca a l'inrevés, si no sabeu on és el renom que busqueu, podeu triar-lo d'una llista desplegable. Un cop localitzat, com l'anterior, il·luminarà l'etiqueta marcant la casa i desplegarà la informació que hi ha vinculada.

Podeu doncs, utilitzar dues formes de recerca. A l'esquerra es mostra la informació que tenim sobre el Renom i la gent associada a la casa. Aquestes dades són una mena de resum genealògic, i l'utilitzem per apropar la gent antiga fins a l'actualitat. I si el sabem posem algun detall, característica, esdeveniment o referència històrica de la gent que hi surt. Hi ha cases que sabem més coses que d'altres, i en algunes, no sabem pràcticament res, ja ens ajudareu.

També aclarir que ja s'han fet unes quantes modificacions i ampliacions a partir de suggeriments i aportacions vostres. I que estem preparant una segona edició afegint més dades.

Hem basat l'estudi en unes 360 cases, són pràcticament totes les del poble, només hem exclòs les més modernes i també hem mantingut algunes cases que ja no existeixen o han estat enderrocades. Més endavant hi afegirem també els masos, ja que d'alguns tenim informació.

Els nostres tres investigadors han recollit uns 270 Renoms. També tenim Renoms que no estan associats a cap casa, és a dir, saben el renom perquè l'han sentit, però no l'associen a cap persona o casa concretes.

Al Web tenim unes 230 entrades, és a dir, cases amb una etiqueta amb informació associada.

Un cop recopilades les dades t'adones que, en molts dels casos s'observa que el Renom que s'ha posat a determinada persona i el Renom de casa és quasi sempre el mateix, l'un es transmet a l'altre.

Si fem un estudi, una mica més acurat d'aquests renoms, ens adonem que poden tenir diversos orígens:

El Cognom

El Cognom del propietari passa a ser el renom de la casa: Cal Montagut, Cal Pujades, Cal Piqué, Cal Giné, Cal Trinchet, Cal Benaiges, Cal Roig, Cal Rom, Cal Raposo, Cal Cunillera, Cal Castellnou, Cal Ginesta, Cal Creixenti, Cal Simó, Cal Borràs,.....O també derivats del Cognom: Ca la Riona, Ca la Castellona, Cal Noguera.....

Si analitzem la salut d'aquests cognoms, és a dir si es coneixen o no, podem comprovar que alguns perduren més que d'altres en el temps. Hi ha cognoms que es mantenen vius: Cal Montagut tothom sap on és, encara que la família Montagut ja fa anys que no hi és i poc es va arrelar amb la gent d'aquí.

Cal Pujades, casa i família al carrer Major, i no n'hi ha hagut d'altra. Tothom sap on és i qui són.

Cal Castellnou, cognom vingut de Capçanes, més recent, però tots sabem on és.

I Cal Benaiges, hem d'anar quatre generacions enrere per trobar l'últim Benaiges, però el renom persisteix.

Però i Cal Ginesta, al carrer de la Sénia, sabem tots on és? Els Ginesta ja fa anys panys que no hi són, l'últim Ginesta va tenir filles i..... Adéu cognom.

I Cal Raposo, al carrer del Mestre Arnau, sabem on és? Francisco Raposo, mestre d'ofici, fill d'un poble de Càceres, es va casar amb la Teresa Piqué Piqué, de Ca l'Aimante. Ja fa anys que no hi són, però el Renom Cal Raposo, fins quan aguantarà? I Cal Porrera, és tan lluny ja la senyora Porrera. I Cal Noguera, de la senyora Nogué, tan antiga, fins al Josep Maria, el darrer que ja no hi és, i que no va deixar descendència....Ca l'Esquenat, els Cunillera, una colla de germans. Cal Rom, Cal Benaiges, Cal Pepe Sastre, el metge, fins quan sentirem dir aquests renoms?

En general, el Renom, com la casa, es transmetien al fill gran, mascle, que heretava les finques. Als altres fills, si n'hi havia, també se'ls dotava, i molts marxaven amb el dot a altres llocs. Es procurava mantenir intacta la propietat heretada, el patrimoni ho era tot. Les filles es casaven amb altres famílies benestants. Molts d'aquests enllaços eren convinguts i sovintejaven els matrimonis entre cosins. Quan no hi havia patrimoni, que era en la majoria dels casos, no calia amoïnar-se tant.

De vegades passava que l'hereva era filla única. Llavors es buscava un pretendent que havia d'assumir i gestionar el patrimoni. Veiem un cas, Cal Giné, en què el Piqué es casa amb la Giné. Van a viure a casa d'ella, a Cal Giné. Els fills són Piqué Giné. Van venir el Borràs i l'Ibarz. La casa va canviar de propietari. Els Giné fa molt temps que ja no hi són. Però el renom de la casa es manté. Aquest Renom sí que sembla que aguanta.

El Nom

El Nom del propietari passa a ser el renom de la casa. Això passa quan el nom és poc freqüent, no tenim a Cal Joan o a Cal Josep, n'hi havia tants que no serviria de res. Però si el nom no és tan usual tenim: Cal Valentí, Cal Calixto, Cal Cándido, Cal Trifón, Cal Jeroni, Cal Julià, Cal Daniel, Cal Bruno, Cal Facundo, Cal Cosme, Cal León, Cal Benigno, Cal Bernat.....i d'altres. També derivats del nom: Cal Patrís (de Patrici), Cal Donís (de Dionís). I d'altres, on el fill hereta el nom del pare: el fill del Carles: Carlets ; el fill del Felip : Felipet, el fill del Fernando: Fernandet. A partir d'aleshores tenim: Cal Carlets, Cal Felipet i Cal Fernandet.

Aturem-nos en aquests tres: Jeroni, Patrís i Leon,.....Pels més joves i pels qui no ho sàpiguen, aquests tres homes són reals, van existir, i cadascun d'ells estan associats a una casa determinada a la que van posar el seu nom.

Aquests tres noms han estat irrepitibles: No hem trobat ningú més que es digués així, bé de fet hi va haver un Patrís petit que va morir.

El Jeroni es deia Vidiella i es va casar amb la Maria Espluga. El cognom es va transmetre amb tres generacions de Joan, després la Tresina es va casar amb l'Anton de Cal Carlets. Han passat més de cent cinquanta anys, però tot continua igual: Cal Jeroni.

El Patrís es deia Perpiñà de cognom i es va casar amb la Rosa Espluga. El seu fill Joaquim va agafar el relleu Patrís, després la néta Rosa, i encara avui sentim aquest nom associat a la seva besnéta Lluïsa.

El Lleó es deia de cognom Barceló, es va casar amb la Llúcia Boix. A la seva filla Beatriu (que sabem que no li agradava el nom i es feia dir Maria), no sabem si li deien la lleona, però al seu nét Josep sí, i fins i tot la seva besnéta, Teresina, també hem sentit anomenar-la lleona. I al nostre investigador Quimet, li deien també el Quimet del Leon.

Alguns potser no sabeu on són Cal Leon o Cal Patrís, però a Cal Jeroni segur que sí.

Si us heu fixat, tots els noms que he esmentat són noms d'home. I les dones on són?. També n'hi ha, però menys. No cal recordar aquí el paper de la dona segles enrere (professió: 'su sexo, usos domésticos, sus labores'.. d'això ja en parlarem un altre dia). El nom o renom de la casa era transmès al fill, que era l'hereu, i la filla, en general, anava a viure en una altra casa on quedava vinculada al nou renom. Però no sempre era així. Uns exemples:

Ca la Laieta, que es deia Eulàlia Botifoll, era de Pallejà.

Ca la Damiana, de cognom Cunillera, que es va casar amb el Jaume Marco. Han passat cinc generacions, tots es diuen Jaume Marco, però com anomenem la casa?: Ca la Damiana.

Ca la Marina, la carnissera, que va deixar petjada doble, al carrer Major on tenia la botiga i al carrer de Dalt on va viure.

Ca la Palònia, costava de dir Apolonia. Ca la Dorotea, Ca l'Angeleta, Ca la Felipa, Ca l'Ines, Ca les Àguedes, que eren tres germanes, i l'Àgueda era la gran, Ca la Sucina, i alguna altra.

Com passa amb els cognoms aquests renoms de casa basats en el nom, alguns perduren, altres els hem hagut de rescatar, i els tenim gràcies als treballs dels nostres investigadors.

Fixem-nos en aquesta última, Ca la Sucina

Veurem la informació associada. Es deia Ursucina, abreujat Socina que era més fàcil de recordar, es va casar amb el Miquel Turú, que va venir de Llinars del Vallès a treballar al ferrocarril. Un fill seu, el Josep, casat amb l'Emília Muntané, germana del Nenet, van anar a Móra d'Ebre a fundar la fonda Turú.

El Miquel Turú era cosí del Joan Turú de Cal Baster, aquest es va casar amb una filla de Cal Noguera.....

Aquest és el resum de la informació que podreu veure al Web: el renom, i quan sigui possible, volem trenar el Nom de la casa amb les persones que hi tenien relació, i amb algun fet característic

L'Ofici

Posar o afegir l'ofici a un Renom de casa és molt comú a tot arreu. Antigament, als pobles amb un nom n'hi havia prou. Quan es van començar a repetir, abans del cognom es va associar la professió: Així en dèiem el Tomàs de Cal Boter, el Josep Maria de Cal Baster, la Cinta de Ca la Pastora, el Carles Llauner, el Quimet del Camperol, el Ramon de Ca l'Apotecari, la Rosita de Cal Pintor, el Cisco Sabater, El Josep Maria de Cal Paller, El Fuster de la Bassa, aquí hi van afegir el nom del carrer on tenia la fusteria, Cal Tomàs Ferrer, l'Anton del Sereno, Cal vell paleta, i d'altres.. Tots ells gent de Marçà.

Els trets físics

El tret físic, o un caràcter especial del propietari o de l'estadant també pot passar a ser el nom de la casa: Cal Muts (els muts eren dos). Ca la Rosa guapa (no l'hem trobat, però hem de suposar que ho era de guapa). N'hi ha més: Cal Faveta, Cal Favot, Cal Maco, Cal Panxeta, dirigent de la CNT local, Cal Panxut, Cal Tacarrós....Cal Joan Gros (que no sabem si ho era de gros quan regentava la fonda a la carretera nacional), Cal Coll llarg, Ca l' Esquenat, (no sabem si el Cunillera tenia problemes d'esquena o si es refereix a una altra cosa), Cal Rosset (és de suposar que era ros), Cal Picola, Ca la Sonàmbula, Cal Rialles.....Aturem-nos en el que em toca de més a prop: Ca la Sorda

Aquest sí que sembla inqüestionable, era sorda la llevadora. La informació associada ens mostra la Francesca Bieto, amb qui es va casar, els seus fills, el Josep casat amb la Maria Espluga, de Cal Leon....i la filla Quima que es casa amb el Monté del Mas d'en Crusat.....fins a enllaçar amb l'actualitat. Com a curiositat sabem que la Francesca va posar el seu Renom a la casa i el Renom anterior que era Cal Canyisser, es va oblidar. Podeu veure també que la informació ja ha estat ampliada.

Ja per acabar, veureu que tenim renoms variats:

Noms que fan referència a llocs determinats: Ca l'Hostal i Ca l'Hostal Vell, Cal Mas Gran

Noms, podríem dir-ne originals, ja n'hem parlat, que és el sobrenom o àlies que al seu moment es va atorgar a una determinada persona: Serro, Barialdes, Sopes, Pandardo, Llavoret, Maritzo, Viola, Vellano, Dominguet, Bepi, Molineret, Felló, Pollo, Pisquet, Catxet, Potra, Botxa, Xoles....i d'altres.

Noms derivats de topònims referents al terreny: Cal Tossalet. O noms de llocs: Cal Segre, Ca l'Ascó, Cal Targa (el fuster va anar una temporada a Tàrraga). I d'altres més exòtics: Cal Patagònio (el Josep Folch va anar a fer el servei amb un vaixell fins a Montevideo).

Noms que probablement es deuen a un fet puntual, alguna cosa que va dir o que va fer aquella persona: Cal Fart de gos, Cal Roscada, Cal Badaplats, Cal Proballa, Cal Cap de pedaços, etc.

També algun nom vegetal: Cal Colitxo, Cal Fenosa.

Tenim renoms que s'assemblen però són cases diferents: Cal Xollat, Ca la Xollada i a Cal Xollador.

I, com a tot arreu, tenim també noms d'animals: Ca l'Òbila, Cal Pato, Cal Merla, Cal Mussol, Cal Colom, Cal Perdigana, Cal Fetgina.....i fins i tot insectes: Cal Mosques.

I amb les mosques, acabo aquesta explicació sobre els renoms.

Tenim una pàgina de Contacte on podeu enviar-nos el que vulgueu sobre els vostres.

També hem encetat dos espais, un dedicat a la genealogia i l'altre amb articles que anirem publicant. Dir també que us invitem a col·laborar amb algun escrit vostre que cregueu oportú compartir.

I ara la Neus us presentarà l'exposició que inaugurarem demà.

[Neus]

I ara per acabar us volem presentar l'exposició:

GENT DE MARÇÀ Una aproximació als nostres avantpassats i a la genealogia de les famílies del poble.

Aquesta exposició pretén apropar-nos als nostres avantpassats, conèixer els seus noms, les seves famílies i els lligams entre els seus llinatges.

Veureu una sèrie d'arbres genealògics de diferents famílies del poble, i d'altres que són temàtics fets a partir d'un nexa comú, com un càrrec o un ofici.

Per fer-ho hem consultat diverses fonts documentals, que ens han permès fer aquest teixit, una mena de xarxa que us mostrarà parentius passats, desconeguts i potser oblidats. I també algunes aportacions de familiars. Són moltes dades i haurem comès errors, esperem la vostra col·laboració per a corregir-los.

Hi trobareu els llinatges de diverses famílies com els Benaiges de Cal Joan Gros, que tenien la fonda a la carretera nacional, fins als Vendrell que van venir amb el tren. O dues botigues emblemàtiques, Ca l'Angeleta i Cal Casat, i una fonda oberta ja a la dècada de 1880, Cal Manel.

També els Espluga, un cognom molt de Marçà, a través dels descendents de quatre germans. I els alcaldes Piqué, dos germans, amb ells es va construir l'ajuntament i va arribar el tren.

Les llevadores, un ofici molt important quan les criatures naixien a casa i la sanitat era molt precària. I la Marina de Dalt i la Marina de Baix, dues talleres que van venir de fora.

Els vuit germans descendents de Cal Carlets, amb ramificacions familiars per tot arreu. I els Cunillera, alcaldes, pare, fill i nét. Amb el Cunillera fill es va fer l'eixample del poble.

El pa és un aliment primordial i els Cinc forns de pa que van funcionar durant molt temps, són una bona mostra del creixement econòmic del poble. I dues famílies Piqué, de les moltes que hi havia. Els Piqué, sens dubte, el cognom més conegut de Marçà.

L'exposició s'ha completat amb l'aportació desinteressada de fotografies i retrats d'algunes de les famílies que hi surten, a les que agraïm, i molt, la seva col·laboració.

I ja per finalitzar.

Primer de tot dediquem la web als quatre marçanencs que l'han fet possible, i sobretot donem moltes gràcies als seus familiars. I agraïm a totes les persones que ens han ajudat a millorar i ampliar les dades.

Donem gràcies a l'ajuntament de Marçà pel seu interès i suport, per facilitar-nos la recerca de dades, i pel patrocini i muntatge de l'exposició.

També agraïm l'ajut imprescindible del nostre fill Guillem pel disseny i manteniment del web.

Recordeu, volem que participeu a ampliar, modificar, corregir... les dades que trobareu al web i a l'exposició. Nosaltres volem continuar amb nous projectes per conservar la història del nostre poble.

Esperem que gaudiu amb l'exposició. Moltes gràcies per la vostra assistència i a reveure **manos**.

Marçà tres d'octubre de 2020.